

UNIVERSITY
OF TAMPERE

Kohti rationaalista yhdyskuntasuunnittelua?

MAL-yhteistyön ja hallinnon kehittämisen tulevaisuus kuvat -skenaariotyöpaja

Helsinki, Kuntaliitto

11.3.2015

JULMA-hankkeen osahanke: Yhdyskuntarakenteen kestävyys ja julkistalouden tuloksellisuuden suhde päätöksenteossa

Tutkijaryhmä: Iina Sankala, Ilari Karppi ja Jarmo Vakkuri
Tampereen yliopisto, johtamiskorkeakoulu
33014 Tampereen yliopisto

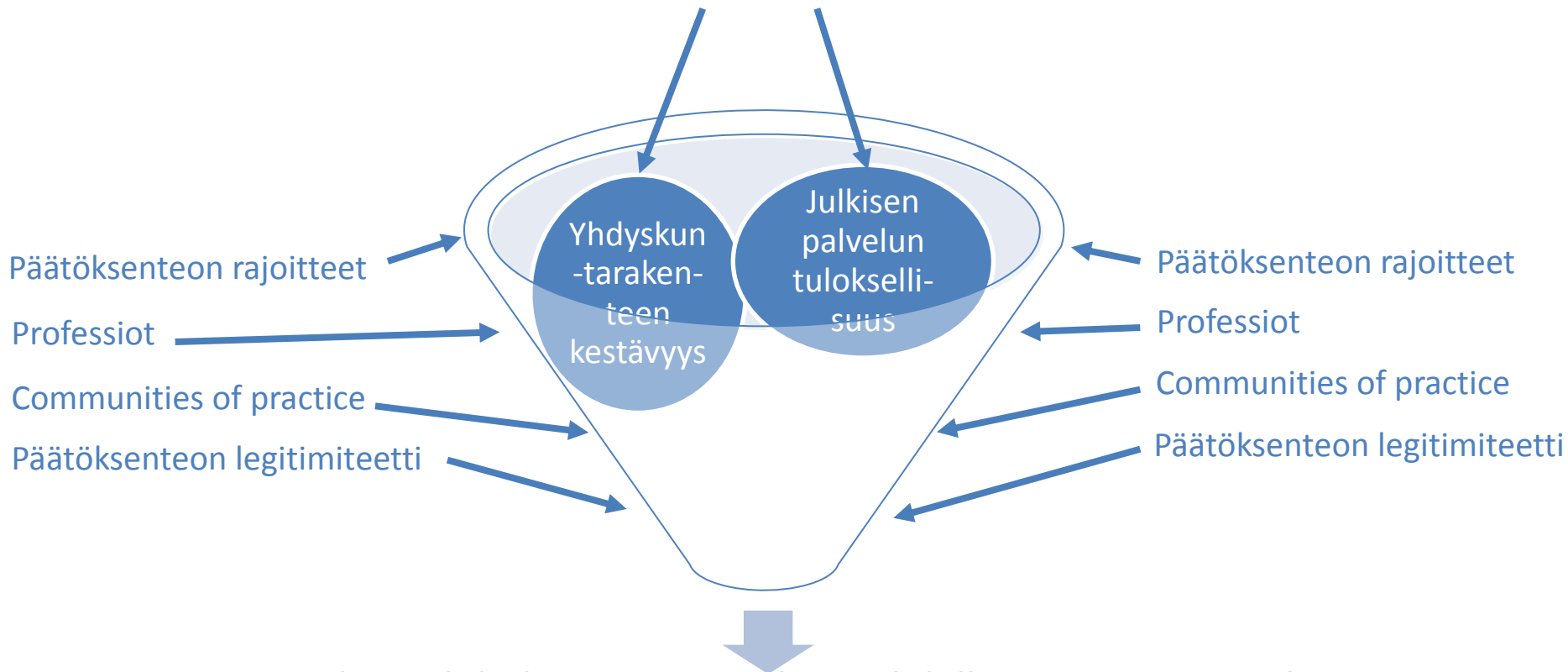
Tutkimusongelma ja -asetelma

- Osahankkeen kysymys: ”Millaiset olisivat julkistaloudellisesti kestävätkä hyvän ja toimivan yhdyskuntarakenteen palvelutasomäärittelyt ja miten palvelutason kehitystä pystytään seuraamaan?”
- **Päätöksenteon ongelmana: Julkistalouden tuloksellisuuden ja yhdyskuntarakenteen kestävyuden yhdistäminen kaupunkien ja kaupunkiseutujen päätöksenteossa**
-kun tavoitteena on käyttää rajalliset resurssit mahdollisimman tehokkaasti ihmisiä, kansalaisia ja elinympäristöjä hyödyntävällä tavalla
- ”Resurssit” voivat tarkoittaa taloudellisia, inhimillisiä, luonnonvaroja

Päätöksenteon malli maailmasta (frames, interpretive schemes) - Päätöksentekijän tulkinta siitä, a) mikä on ongelma?, b) miten ongelma ratkaistaan (mitkä ovat ongelman ja ratkaisun väliset syy-seuraussuhteet)? ja c) mistä tiedetään, eteneekö kehitys oikeaan

suuntaan?

Rationaalisen yhdyskuntasuunnittelun mahdollisuus ja rajoitteet, kun tavoitteena käyttää rajalliset resurssit mahdollisimman tehokkaasti ihmisiä, kansalaisia ja elinympäristöjä hyödyntävällä tavalla

Julkisen toiminnan tuloksellisuuden näkökulma: keskeiset käsitteet ja tulkintasunnat

- Kansalaisten palvelutarpeiden, poliittisen päätöksenteon asettamien tavoitteiden ja näiden toteuttamiseen allokoitujen taloudellisten ja inhimillisten resurssien suhde
- Näkökulmina mm.
 - Julkisten tulojen ja menojen tasapaino (tulorahoituksen riittävyys pitkällä aikavälillä)
 - Tuloksellisuus: taloudellisuus, tuottavuus/tehokkuus, vaikuttavuus
- Talouden ohjausprosessi: suunnittelu, implementaatio, valvonta (arviointi)
- Pitkän ja lyhyen aikavälin talous: investoinnit vs. palvelutarpeiden jatkuva toteuttaminen
- Rajoitteina yleiset päätöksenteon rajoitteet, taloutta ja prosesseja koskevan informaation rajallisuus

Mikä yhdistää, mikä erottaa näkökulmia?

- Yhdistävänä
 - Tavoite-keinoajattelu: mikä on mahdollista olemassaolevilla (tai luotavilla) resursseilla?
 - Päätöksenteon konteksti: kaupunkiorganisaatio, yhteinen ”kassa”
 - Vaikuttavuuselementti: miten hyvinvointi kohdentuu ihmisille, alueille, ympäristölle?
- Erottavana
 - Aikasyklit: päätöksenteon ajallinen eritahtisuus
 - Kuntaorganisaatio monituotosorganisaationa
 - Tuloksellisuusnäkökulman informaation rajoitteet
 - Päätöksenteon ulkoisen paineen erilaisuus